

Seimas po svarstymo pritarė Alternatyviųjų degalų įstatymo projektui, kuriuo siekiama sukurti galimybes iki 2030 m. žymiai (iki 15 proc.) padidinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį transporto sektoriuje ir taip sumažinti neigiamą poveikį klimatui aplinkos oro taršai.

Pagal projektą, šio tikslo būtų siekiama nuosekliai didinant transporto sektoriaus energijos šaltinių įvairovę, nustatant įpareigojimus degalų tiekėjams dėl degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių tiekimo, didinant pažangiųjų biodegalų naudojimo mastą, skatinant elektros energijos naudojimą transporte, vykdant alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, didinant netaršių transporto priemonių, registruojamų Lietuvos Respublikoje, skaičių ir nustatant reikalavimus, keliamus viešiesiems pirkimams, atliekamiems transporto sektoriuje.

Kaip pažymi šio projekto iniciatoriai, degalų ir energijos suvartojimas transporto sektoriuje nuolat didėja, o atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje yra ypač maža – 2018 m. siekė vos 4,3 proc. Be to, pasak jų, nėra naudojami pažangieji biodegalai, o biodegalų įmaišymo kontrolės sistema Lietuvoje yra nepakankama, taip pat nepakankamai išplėtotą alternatyvi degalų infrastruktūra.

Projektu būtų įtvirtinami įpareigojimai degalų ir transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjams. Kiekvienais kalendoriniais metais degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų sudaryti vis didesnę bendros degalų tiekėjo vidaus rinkai patiekto benzino ir dyzelino energinės vertės dalį. Nuo 2022 iki 2030 m. ji nuosekliai būtų didinama nuo 6,8 iki 16,8 proc. Degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių dalyje taip pat būtų nuosekliai didinama pažangiųjų biodegalų ir (ar) nebiologinių skystųjų ir dujinių degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis.

Įstatymo projekte numatyta, kad kiekvienais kalendoriniais metais biodujos arba nebiologiniai dujiniai degalai iš atsinaujinančių energijos išteklių sudarytų vis didesnę bendros transporto sektoriaus gamtinių dujų tiekėjo vidaus rinkai patiektų gamtinių dujų energinės vertės dalį. Nuo 2025 iki 2030 m. ji atitinkamai turėtų didėti nuo 4,2 iki 16,8 proc.

Nuo 2029 m. sausio 1 d. visas viešasis keleivių vežimo keliais transportas, įskaitant taksi ir pavėžėjimo paslaugas teikiančių asmenų transporto priemones, turėtų būti pritaikytas naudoti alternatyviuosius degalus.

Svarstomu dokumentu būtų įtvirtinamos aiškos kryptys dėl alternatyviais degalais varomų transporto priemonių ir joms reikalingos infrastruktūros plėtros. Pavyzdžiui, įstatyme siūloma įtvirtinti nuostatą, kad iki 2030 m. turi būti įrengta 60 000 elektromobilių įkrovimo

prieigų, iš kurių 6 000 būtų viešosios ir pusiau viešosios elektromobilių įkrovimo prieigos. Numatoma skirti finansinę paramą įsigyjant elektromobilius, įrengiant ar atnaujinant jiems įkrauti reikalingą infrastruktūrą tol, kol kas dešimtas lengvasis automobilis Lietuvoje bus varomas elektros energija. Didelį dėmesį siūloma skirti krovinio transporto sektoriui, numatant plėsti gamtinių dujų pildymo stotelių tinklą ir skatinti dujomis varomų transporto priemonių įsigijimą kartu užtikrinant ir degalų iš atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą.

Po svarstymo už teisės akto projektą balsavo 82 Seimo nariai, prieš – 2, susilaikė 26 parlamentarai. Tam, kad jis būtų priimtas, Seimas turės balsuoti dar kartą.

